

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Horný Kalník

Okres MARTIN, Žilinský samosprávny kraj

November 2015

Obsah

ÚVOD	4
ANALYTICKÁ ČASŤ	8
1. Charakteristika územia	8
1.1. Administratívne začlenenie.....	8
1.2. Riadenie a samospráva	8
1.3. Plochy pozemkov	8
1.4. Historický a urbanistický vývoj obce	10
2. Prírodný potenciál	10
2.1. Geomorfologické pomery	10
2.2. Klimatické pomery	11
2.3. Hydrologické pomery	11
2.4. Kvalita ovzdušia	12
2.5. Pôda	12
2.6. Lesníctvo.....	12
2.7. Poľnohospodárstvo	13
2.8. Životné prostredie	13
3. Demografický potenciál	16
3.1. Počet obyvateľov	16
3.2. Prírodný prírastok a migrácia obyvateľstva	18
3.3. Národnostné zloženie.....	18
4. Životná úroveň	19
4.1. Bývanie	19
5. Ekonomický potenciál	19
5.1. Ekonomicky aktívne obyvateľstvo	19
5.2. Nezamestnanosť v obci.....	19
5.3. Podnikateľská sféra.....	22
5.4. Hospodárenie obce.....	22
6. Technická infraštruktúra	25
6.1. Dopravná infraštruktúra	26
6.2. Inžinierske siete	26
7. Občianska infraštruktúra a vybavenosť	27
7.1. Infraštruktúra vzdelávania	27
7.2. Sociálna infraštruktúra	27

7.3. Zdravotná infraštruktúra	28
7.4. Kultúrny potenciál	8
7.5. Športová infraštruktúra a cestovný ruch	29
8. Postup spracovania PHSR	30
8.1. Opis rozvojovej stratégie	31
8.2. Zabezpečenie a realizácia	32
9. SWOT analýza	33
10. Kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja	34
STRATEGICKÁ ČASŤ	36
Strategická vízia.....	36
Strategický cieľ 1	36
Strategický cieľ 2	37
Strategický cieľ 3	38
Akčné plány.....	39

ÚVOD

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (PHSR), spolu s územným plánom, je základným a kľúčovým dokumentom pre riadenie samosprávy, ktorý vychádza z poznania situácie a konkrétnych potrieb obyvateľov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov v území, formuluje svoju predstavu o budúcnosti spolu s činnosťami a projektmi na jej zabezpečenie.

PHSR koncepčne, systémovo analyzuje a určuje budúcnosť rozvoja spolu s činnosťami, investičnými projektmi so zdrojovým krytím na jej zabezpečenie. Vytvára rámec, ktorého naplnenie bude zárukou, že PHSR nebude zbytočne rozsiahlym a len popisným zoznamom nereálnych zámerov (zoznamom vecí, na ktoré obec nemá peniaze), ale skutočným strategickým rozvojovým dokumentom s cieľom dosiahnuť rast životnej úrovne na konkrétnom území.

PHSR je v zmysle Zákona č. 309/2014 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja základným dokumentom, podľa ktorého sa vykonáva podpora regionálneho rozvoja. **Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja je základným programovacím dokumentom podpory regionálneho rozvoja na lokálnej úrovni.** Nadväzuje na príslušné strategické dokumenty a programové dokumenty podpory na regionálnej úrovni. Regionálny rozvoj sa realizuje s finančnou podporou Európskej únie prostredníctvom štrukturálnych fondov, s finančnou podporou štátu prostredníctvom programov štátnej pomoci, dotácií a preto je podmienkou, aby PHSR obce nadväzoval na strategické a programové dokumenty na národnej úrovni (Národná stratégia regionálneho rozvoja, Partnerská dohoda, Program rozvoja vidieka 2014 - 2020, Operačné programy) a dokumenty podpory na regionálnej úrovni (PHSR Žilinského samosprávneho kraja).

Pri tvorbe PHSR obce boli uplatnené základné princípy a to, že je založený na kvalitných a overených dátach, je v súlade s udržateľným využívaním hodnôt a zdrojov obce HORNÝ KALNÍK a je výsledkom komplexných analýz.

PHSR obce HORNÝ KALNÍK je vytvorený partnerstvom hlavných aktérov v obci, tak ako to ustanovuje uvedené znenie zákona. PHSR bol vypracovaný zároveň v zhode so susednými obcami Záborie a Dolný Kalník.

Vízia strategického rozvoja je vyjadrená v konkrétnych rozvojových projektoch.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja prinesie pre obec výsledný očakávaný efekt len vtedy, ak budú obec, podnikatelia a inštitúcie spolupracovať a vzájomne sa podporovať.

Spracovaním Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce HORNÝ KALNÍK bola poverená Regionálna rozvojová agentúra Dolný Turiec, koordinátorom bola Ing. Janka Mikušáková, ktorá má so strategickým plánovaním skúsenosti a pôsobí v agentúre ako projektová manažérka.

ANALYTICKÁ ČASŤ

Pri spracovaní PHSR obce HORNÝ KALNÍK spracovateľ vychádzal zo získaných materiálov o histórii obce, o jej doterajších aktivitách, zo štatistických údajov a údajov ÚPSVaR.

Obec doteraz zabezpečovala rozvoj v zmysle spracovaných strategických dokumentov (PHSR obce na roky 2007 – 2010 s výhľadom do roku 2013 a PHSR obce 2004 – 2006) , Strategický územnoplánovací dokument (Územný plán obce) obec vypracovaný nemá.

A.) Audit zdrojov

Profil obce bol na základe podkladov získaných spracovateľom spracovaný za aktívnej účasti Obecného úradu a zástupcov spoločenských a mimovládnych organizácií v obci, občanov a podnikateľskej sféry.

B.) SWOT analýza

SWOT analýza bola spracovaná zo získaných relevantných informácií Obecného úradu HORNÝ KALNÍK a vlastného zisťovania spracovateľa. Jej definitívna podoba bola spracovaná po konzultácii so starostom obce. V SWOT analýze boli definované silné, slabé stránky, príležitosti a ohrozenia a z nich boli potom spracovateľom stanovené:

C.) Faktory rozvoja a kľúčové disparity

Z vykonanej SWOT analýzy boli identifikované **hlavné problémy obce**:

- **nedostatok finančných zdrojov** – obec musí vytvoriť podmienky pre vstup investorov a pre rozvojové aktivity malých a stredných podnikateľov v obci, musí pripraviť potrebnú infraštruktúru
- **nevyhovujúci technický stav lokálnej infraštruktúry** – poškodené miestne komunikácie bez funkčných rigolov a bez chodníkov
- **prírodné danosti obce málo využívané pre rozvoj rekreácie**
- **nízky podiel a kvalita služieb poskytovaných obyvateľom a návštevníkom obce**

Z vykonanej SWOT analýzy boli identifikované **hlavné faktory rozvoja obce**:

- **budovať pozitívny imidž zdravej a perspektívnej obce so zvyšujúcou sa kvalitou života jej obyvateľov,**
- **zvýšiť príťažlivosť obce** – úpravou centra obce, verejnej zelene,
- **zvýšiť ponuku služieb** –v oblasti agroturistiky a oddychovej rekreácie, zabezpečiť vytváranie nových pracovných miest, čím sa zvýši zamestnanosť obyvateľov obce,
- **podporovať rozvoj cestovného ruchu** – vybudovať cyklistické chodníky a ich prepojenie na existujúcu sieť, vybudovať náučné a turistické chodníky v katastri obce, spolupracovať so strediskami cestovného ruchu ŽSK, ZCR Veľká Fatra,
- **zlepšiť technickú infraštruktúru** - rekonštrukcia verejného osvetlenia a ozvučenia obce, rekonštrukcia autobusovej zastávky, rekonštrukcia mosta, rekonštrukcia Požiarnej zbrojnice
- **zlepšiť kvalitu životného prostredia** – vybudovanie kanalizácie v obci
- **podporovať rozvoj individuálnej bytovej výstavby** – čo podporí prílev mladých ľudí z blízkych miest a obce,
- **rozvíjať kvalitné sociálne služby** – podľa aktuálnych potrieb občanov obce
- **podporovať kultúrne vyžitie obyvateľov** –rekonštrukcia nevyužitých obecných priestorov a Kultúrneho domu.
- **vytvoriť podmienky pre rodinné športové aktivity v obci** – zmodernizovať a dobudovať športoviská,
- **zvyšovať environmentálne povedomie občanov obce** – informácie o spracovaní bioodpadu, t.j. kompostovanie,
- **zvyšovať bezpečnosť obyvateľov a návštevníkov obce** – dopravné značenie, zrkadlá na križovatkách
- **dobudovať chýbajúce protipovodňové opatrenia** – úprava brehov potoka na území obce, funkčnosť dažďových vpustí
- **využívať prostriedky zo štrukturálnych fondov Európskej únie** – na realizáciu investičných a neinvestičných projektov,
- **podporovať činnosť miestnych iniciatív a partnerstiev**

STRATEGICKÁ ČASŤ

- STRATEGICKÁ VÍZIA OBCE
- STRATEGICKÉ CIELE
- ŠPECIFICKÉ CIELE
- OPATRENIA
- AKTIVITY / AKČNÝ PLÁN

STRATEGICKÁ VÍZIA

Obec HORNÝ KALNÍK bude rozvíjajúcou sa obcou s kvalitným životom jej obyvateľov, ktorá sa stane významným prímestským centrom regiónu TURIEC

STRATEGICKÉ CIELE

Strategický cieľ 1: Zabezpečiť vysokú kvalitu života pre všetkých obyvateľov obce, so zameraním na zdravé životné prostredie

Strategický cieľ 2: Vytvoriť podmienky pre aktivizáciu miestneho obyvateľstva pri zachovávaní tradícií a zhodnocovaní miestneho potenciálu

Strategický cieľ 3: Využiť prírodné, kultúrne a historické dedičstvo na rozvoj cestovného ruchu

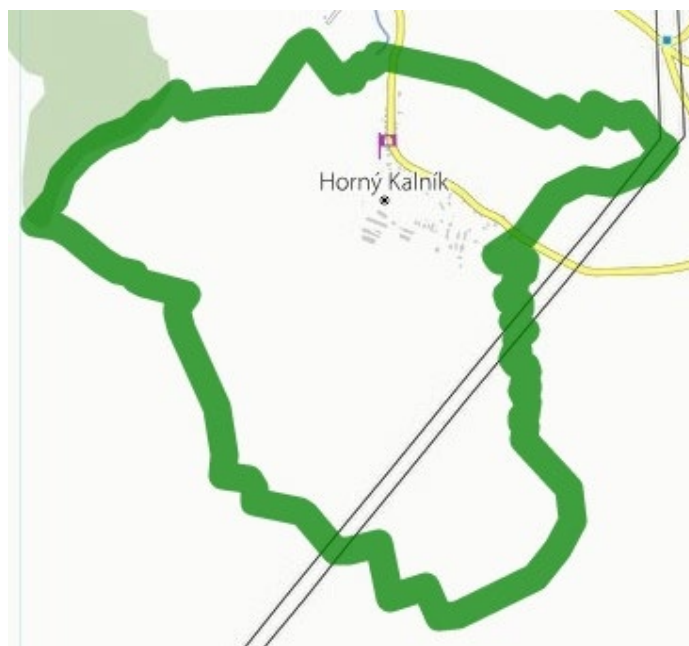
ANALYTICKÁ ČASŤ

1. Charakteristika územia

1.1. Administratívne začlenenie

Obec HORNÝ KALNÍK patrí od roku 1997 do Žilinského kraja, okres Martin- historický región Turiec. Obec zaraďujeme medzi malé obce.

Po vzniku prvej Československej republiky bol Horný Kalník, ako najmenšia obec okresu, zadelený pod obvodný notársky úrad v Hornom Jasene. V roku 1991 Horný Kalník vytvoril opäť vlastnú samosprávu, so svojimi novovytvorenými symbolmi.

Zdroj: <http://horny-kalnik.oma.sk/>

1.2. Riadenie a samospráva

Obec HORNÝ KALNÍK je samostatný samosprávny územný celok SR združujúci občanov s trvalým pobytom a subjekty vykonávajúce činnosť na území obce. Je právnickou osobou, hospodári s vlastným majetkom a majetkovými právami.

Základnou právnou normou obce je štatút obce, všeobecne záväzné nariadenia, uznesenia orgánov obce.

Základnou úlohou obce je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a potreby jej obyvateľov.

Orgánmi obce sú obecné zastupiteľstvo a starosta obce. Starosta obce je v zmysle Zákona č. 369/1990 o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov najvyšším výkonným orgánom obce a zároveň štatutárom.

Obecné zastupiteľstvo rozhoduje o základných otázkach života obce, najmä určuje zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce. Počet poslancov Obecného zastupiteľstva v HORNOM KALNÍKU je 5.

Orgánmi Obecného zastupiteľstva sú obecný úrad ako výkonný orgán obecného zastupiteľstva, komisie OZ ako poradné iniciatívne a kontrolné orgány a hlavný kontrolór.

Do pôsobnosti obecného úradu patrí Obecná knižnica .

Obec je spolu s ďalšími obcami zriaďovateľom Spoločnej úradovne so sídlom v Sučanoch . Zastrešuje prenesený výkon štátnej správy na úseku stavebného poriadku.

Obec je členom Združenia cestovného ruchu Veľká Fatra, ZMOT, ZMOS, MAS Turiec

1.3.Plochy pozemkov v katastrálnom území Horný Kalník

V roku		2014
<i>Celková výmera</i>		206
Z toho poľnohospodárska pôda	orná pôda	92
	TTP	98
	záhrady	3
	celkom	193
Nepoľnohospodárska pôda	lesná pôda	2
	ostatné plochy	11
	celkom	13

Zdroj: Štatistická ročenka o pôdnom fonde k 1.1.2014

Z tabuľky vidieť, že väčšina (93,6 %) katastrálneho územia obce tvorí poľnohospodárska pôda . V rámci katastrálneho územia sú len 2 ha lesnej pôdy (0,9 %).

Obec HORNÝ KALNÍK sa nachádza v severovýchodnej časti Turčianskej kotliny, leží v doline pravostranného prítoku rieky Turiec, pri potoku Jordán, 7 km východne od mesta Martin, susedí s obcami Dolný Kalník, Záborie a Turčianske Jaseno. Z väčšej časti má odlesnený pahorkatinný povrch chotára so zvyškami poriečnej rovne. Stred obce leží v nadmorskej výške 450 m n.m. Katastrálne územie spadá do Fatransko-tatranskej oblasti vnútorných Západných Karpát.

1.4. Historický a urbanistický vývoj obce

Prvé doklady o prítomnosti človeka v tomto priestore sú z neolitu t.j. neskorej doby kamennej, čo potvrdzujú archeologické nálezy kamenných srdcovitých sekeromlatov pri Dražkovciach.

Obec Horný Kalník, ako bývalá poddanská obec, má hmlistú minulosť. Prvá zachovaná správa sa datuje z roku 1225. Panovník Belo IV. v r. 1255 daroval 6 popluží zeme v časti nazývanom tiež Jordán, a to dve Obuskovi (neskôr Dolný Kalník) a po jednom Obudovi, Preslavovi, Stojslavovi a Vylegenovi. Vtedy sa územie, kde sa teraz nachádza Dolné Jaseno a Dolina, volalo Jordán. Neskôršie boli k Jordánu pripojené Žabokreky a Jahodníky. Z toho vzniklo územie (terra) Obrusk. Keď sa toto územie rozdelilo, vznikla dedina Vyšný Kalník. V roku 1382 územie Jordán patrilo Sklabini. Ním pretekala voda, ktorá sa volala Kalník neskôr Jordán a dnes opäť Kalník. Takže najprv potok dostal toto meno a len potom bola nazvaná pravdepodobne podľa neho obec. Obec sa po prvý raz písomne spomína v roku 1355. Začiatkom 15. storočia sa Horný Kalník, ako kuriálna obec, dostal do rúk Platyovcov z Paludze a Diviak. V ich vlastníctve ostala obec až do novoveku. Ešte v roku 1720 sa počítala za čisto zemiansku obec, ale zemaniam dosahovali len desatinový podiel zo žijúceho obyvateľstva. Väčšinu obyvateľstva tvorili len sedliaci. Najstaršími rodmi v obci boli Cagardovci a Rohoňovci, ktorí bola silne rozvetvení. Keď v roku 1861 bolo zrušené poddanstvo, niektorí podostávali majetky a mohli volnejšie žiť. Počas 1. svetovej vojny bolo z obce odvedených 30 mužov, čo predstavovalo vtedy štvrtinu obyvateľov obce. V r. 1952 bolo založené družstvo, v súčasnosti je to hospodársky dvor patriaci PD Sklabiňa. V r. 1974 bol skolaudovaný Kultúrny dom a v r. 2004 bola vybudovaná nadstavba strechy na ňom. Erb z roku 1999 pripomína historickú dominantu obce - zvonice a bohatstvo rýb a rakov v miestnej rieke (je to novotvar erbu, nakoľko pôvodný erb sa nezachoval).

Súčasná urbanistická forma sa vyvinula z historického pôdorysu, z ktorého sa presúva ťažisko novej výstavby do okrajových častí. Územie je zastavané popri potoku Jordán len rodinnými domami bez občianskej vybavenosti. Urbanizácia obce je obrazom daností prostredia, ktoré obyvatelia využívali pre svoju potrebu posledných približne tisíc rokov.

2. Prírodný potenciál

2.1. Geomorfologické pomery

Z geologického hľadiska je územie obce súčasťou karpatskej sústavy, ktorej vznik podmienil najmladší horotvorný proces – alpínske vrásnenie. Usadeniny druhohorného mora

sa zachovali v okolí len vo forme erózných zvyškov. V ére treťohôr vznikali v kotline najväčšie vrstvy usadenín. Vývoj v štvrtohorách je charakteristický postupným zahlbovaním toku rieky Turiec a Váh. Súčasný obrýs dostalo katastrálne územie počas uvedených procesov. Obec HORNÝ KALNÍK má prevažne pahorkatinný povrch chotára so zvyškami poriečnej rovne. Obec je súčasťou Turčianskej kotliny, ktorá je typom hlbokaj, celistvej tektonickej depresie s rázom priekopovej prepadliny, vyplnenej prevažne kvartérnymi sedimentami. Hladko modelovaný, prevažne rovinný až stredne zvlnený reliéf s terasami a naplánovanými kuželmi v podhorí vytvára charakter esteticky a krajinársky vyváženej poľnohospodársky využívanej krajiny.

Pôvodné krajinné typy v okolí obce HORNÝ KALNÍK boli činnosťou človeka zmenené na dnešnú podobu, ktorá sa dá charakterizovať ako **poľnohospodárska krajina so sústredenými vidieckymi sídlami** a na **oráčino-lúčno-lesnú krajinu**. Poľnohospodársky intenzívne využívaná pôda má vplyv na zloženie pokryvu. Tvorí ho väčšinou poľnohospodárske kultúry pestované na ornej pôde a trvalé trávnaté porasty. Medzi nimi sa zachovali fragmenty prírody blízkyh bylinných spoločenstiev a porastov drevín rastúcich mimo lesa. Dotvárajú malebný obraz krajiny, ale najmä plnia nezastupiteľnú funkciu genofondovo významných lokalít (napr. fragmentov teplomilnej alebo mokradovej vegetácie) a interakčných prvkov systému ekologickej stability, ktoré umožňujú prežívanie a rozmnožovanie mnohých nielen rastlinných, ale aj živočíšnych druhov a sú potenciálnym zdrojom ich šírenia do okolitého prostredia.

2.2.Klimatické pomery

Klimatické pomery sú dané geografickou polohou územia v rámci mierneho klimatického pásma. Podnebie je mierne, zimy a letá sa striedajú nepravidelne. V údolí sa jedná o mierne teplú, vlhkú oblasť s chladnou a suchou zimou, so stúpajúcou nadmorskou výškou prechádza cez veľmi vlhkú vrchovinnú do mierne chladnej až chladnej horskej oblasti. Priemerná ročná teplota vzduchu na území v kotlinovej časti Veľkej Fatry je 6 – 8°C. Priemerný počet dní so snehovou pokrývkou 60 - 80 dní. Turčianska kotlina je dobre vetraná, prevládajú severné vetry. Územie patrí medzi horské poľnohospodárske výrobné oblasti. Priemerný úhrn zrážok v kotline je 700-800 mm. Celá Turčianska kotlina je dobre vetraná, kde prevládajú severné vetry.

2.3.Hydrologické pomery

Územie spadá do povodia rieky Turiec. Hydrologickou osou katastra je potok Jordán.

2.4.Kvalita ovzdušia

Tak ako v regionálnom meradle aj v obci sa uplatňujú škodliviny zo spaľovacích procesov-oxid siričitý, oxidy dusíka, uhľovodíky a ťažké kovy.

V posledných rokoch, kedy pri náraste cien energií obyvatelia vo väčšom rozsahu využívajú na kúrenie drevo a uhlie (nie vždy dobrej kvality), sa obsah emisií v ovzduší mierne zvyšuje hlavne v zimnom vykurovacom období. V obci ani v okolí obce sa nenachádzajú žiadni významní znečisťovatelia prostredia (výrobné podniky a pod.).

Sprísňujúce sa legislatívne opatrenia sú dôsledkom toho, že trend v regióne je čo sa týka obsahu znečisťujúcich látok v prostredí klesajúci.

2.5.Pôda

Chotár je na odlesnenej pahorkatine s početnými náplavovými kužeľmi. Má nivné a hnedé lesné pôdy a reziny. Územie obce je súčasťou Žilinského kraja, patrí do zemiakárskej poľnohospodárskej oblasti. Prevládajú hnedé lesné pôdy , na kvalitu vplýva vápencové podložie.

2.6.Rastlinstvo

Poľnohospodársky intenzívne využívaná pôda má vplyv na zloženie pokryvu. Tvoria ho väčšinou poľnohospodárske kultúry pestované na ornej pôde a trvalé trávnaté porasty. Medzi nimi sa zachovali fragmenty prírody blízkych bylinných spoločenstiev a porastov drevín rastúcich mimo lesa. Dotvárajú malebný obraz krajiny, ale najmä plnia nezastupiteľnú funkciu genofondovo významných lokalít (napr. fragmentov teplomilnej alebo mokradňovej vegetácie) a interakčných prvkov systému ekologickej stability, ktoré umožňujú prežívanie a rozmnožovanie mnohých nielen rastlinných, ale aj živočíšnych druhov a sú potenciálnym zdrojom ich šírenia do okolitého prostredia

2.7.Lesníctvo

Lesy významne ovplyvňujú životné prostredie, vodné a pôdne pomery, vytvárajú prirodzené prostredie pre rastliny a živočíchy, sú zdrojom zdravia a osvieženia pre obyvateľov. V obci HORNÝ KALNÍK má však lesníctvo menej významnú úlohu z dôvodu ich nízkej rozlohy lesov. Podiel lesnej pôdy predstavuje len 0,9 % z celkovej výmery katastrálneho územia.

Hospodárenie v lesoch sú povinní zabezpečiť vlastníci a užívatelia podľa Lesných hospodárskych plánov

2.8.Poľovníctvo a rybárstvo

Sú tu vytvorené podmienky na rybárčenie. Tiež je možné organizovať športovo-rekreačné akcie na potoku Jordán.

2.9.Poľnohospodárstvo

Hospodárom na poľnohospodárskom pôdnom fonde, ktorý tvorí až 93,6 % územia, je PD Sklabiňa a súkromní vlastníci pôdy.

Poľnohospodárska výroba má v obci dlhoročnú tradíciu. PD Sklabiňa sa zaoberá chovom hovädzieho dobytku mliekového typu a chovom oviec. V rastlinnej výrobe sa orientuje na výrobu krmovín, pestovanie pšenice a kukurice . V súčasnosti sa na území obce realizuje rastlinná výroba .

Z pohľadu rozvoja obce je PD dôležitým partnerom pri starostlivosti o krajinu a tvorbe pracovných príležitostí (vysoká diverzifikácia poľnohospodárskej činnosti).

2.10. Životné prostredie

Životným prostredím je všetko, čo vytvára prirodzené podmienky existencie organizmov, vrátane človeka, a je predpokladom ich ďalšieho vývoja. Jeho zložkami sú: ovzdušie, voda, horniny, pôda, organizmy.

Medzi hlavné ciele v oblasti regionálnej ochrany životného prostredia patria opatrenia na jeho ochranu a tvorbu, na obmedzenie vplyvov poškodzujúcich životné prostredie, na podporu efektívneho využívania prírodných zdrojov a na zlepšenie technickej infraštruktúry.

Ochrana prírody (zákon 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny)

Základným právnym predpisom na ochranu prírody je zákon 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. Väčšina katastrálneho územia obce sa nachádza v Turčianskej kotline, ktorá patrí medzi najzavretejšie a najjednoduchšie celky Slovenska. Kataster obce nezasahuje do ochranného pásma NP Veľká Fatra. Na území obce sa nenachádzajú prvky ochrany prírody , chránené územia národného a európskeho významu a navrhovaných chránených vtáčích území. Prvky USES v katastri dosahujú úroveň lokálneho významu.

Ochrana ovzdušia (zákon 478/2002 Z.z. o ochrane ovzdušia)

Zákon upravuje práva a povinnosti právnických a fyzických osôb pri ochrane ovzdušia pred vnášaním znečisťujúcich látok ľudskou činnosťou a spôsobom obmedzenia následkov znečisťovania.

Tak ako v regionálnom meradle, aj v obci sa uplatňujú škodliviny zo spaľovacích procesov - oxid siričitý, oxidy dusíka, uhlíkovodíky a ťažké kovy. Doba zotrvania týchto látok v ovzduší je niekoľko dní, preto môžu byť v atmosfére prenesené do vzdialenosti niekoľko tisíc km od zdroja. Z ekologického a environmentálneho hľadiska situácia v regióne závisí od druhu a intenzity ekonomických aktivít a od štruktúry, intenzity a charakteru osídlenia.

Vývojový trend emisií základných znečisťujúcich látok je klesajúci, ako dôsledok sprísňujúcej sa legislatívy. V menšom rozsahu sa znečisťuje ovzdušia aj spaľovaním domáceho odpadu.

Vývojový trend emisií základných znečisťujúcich látok z priemyselnej výroby je klesajúci, ako dôsledok sprísňujúcej sa legislatívy. Naopak ku nárastu znečisťovania prispieva nárast automobilovej dopravy a návrat niektorých domácností k vykurovaniu .

Komunálny odpad (zákon č.223/2001 Z.z. o odpadoch)

Obec má zmluvu na likvidáciu odpadov uzavretú so spoločnosťou Brantner Fatra Martin.

V obci sa vykonáva separovaný zber odpadu (komponenty: papier, sklo, PET fľaše).

Množstvo komunálneho odpadu za rok 2014 predstavuje 3,1 t

Množstvo komunálneho odpadu na 1 obyvateľa za rok 2014 predstavuje 18,21 kg.

Starostlivosť o územie(zákon 50/1976 Z.z.o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov).

Územné plánovanie sústavne a komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia. Okrem toho určuje zásady a vecnú časovú koordináciu činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno-historickú hodnotu územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja (TUR). Obec HORNÝ KALNÍK má spracovanú ÚPD obce.

Starostlivosť o lesy a pôdu (zákon 61/1977 Z.z. o lesoch v znení neskorších predpisov)

Zákon 543/2002 Z.z. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu v znení neskorších predpisov).

Lesy sú podľa tohto zákona jednou zo základných zložiek životného prostredia, poskytujú pre priemysel trvalý zdroj drevnej hmoty. Lesy ovplyvňujú a zlepšujú podnebie, vodné a pôdne pomery, vytvárajú prirodzené prostredie pre mnohé druhy rastlín a živočíchov, aj ich spoločenstiev, uchovávajú prírodné krásy a sú zdrojom zdravia a osvieženia pre obyvateľstvo.

Vlastníci a užívatelia lesov sú povinní zabezpečiť hospodárenie v lesoch odbornými lesnými hospodármi. Lesné pozemky v k. ú. obce obhospodaruje len 2 ha lesa.

Starostlivosť o vodu (zákon č.364/2004 Z. z. o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vodný zákon))

Podmienky na ochranu podzemných a povrchových vôd a ekosystémov vymedzuje zákon. Tento zákon vytvára podmienky na všestrannú ochranu povrchových vôd a podzemných vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých krajinných ekosystémov, na zlepšenie stavu povrchových vôd a na ich účelné a hospodárne využívanie. Územie obce spadá do povodia rieky Turiec.

Zásobovanie pitnou vodou

V zmysle zákona č.369/1990 Z.z. o obecnom zriadení je obec zodpovedná za zásobovanie pitnou vodou a zodpovedá za odvádzanie odpadových vôd, ktoré vzniknú na území obce. V súčasnom období dodávku pitnej vody zabezpečuje Turčianska vodárenská spoločnosť a.s. Martin, ktorej akcionárom je aj obec HORNÝ KALNÍK

Obec má vybudovaný verejný vodovod. Je potrebné zabezpečovať jeho pravidelnú údržbu a obnovu. V súčasnosti sú všetky domácnosti a objekty zariadení pre podnikanie a služby napojené na verejný vodovod. Dĺžka rozvodnej siete je cca 1000bm neverejného rozvodu pitnej vody s 2 prípojkami rodinných domov.

Odkanalizovanie

Obec nemá vybudovanú kanalizáciu, odpadová voda je riešená do domových septikov resp. do domových ČOV.

Vzhľadom na zvýšene požiadavky na ochranu životného prostredia je potrebné prednostne zabezpečiť projekt na vybudovanie kanalizačnej siete v obci.

3. Demografický potenciál

3.1. Počet obyvateľov

Demografický vývoj obyvateľstva obce HORNÝ KALNÍK mal do roku 2004 klesajúci charakter, od roku 2004 má rastúci charakter ovplyvnený nárastom počtu obyvateľov pri zvýšenej IBV v obci.

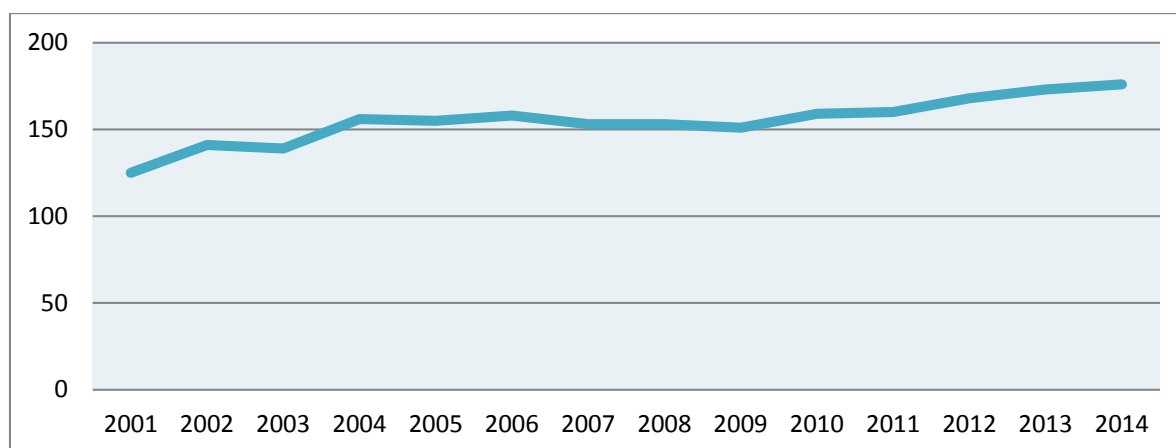
V okrese Martin je 43 obcí, obec HORNÝ KALNÍK patrí k malým obciam s potenciálom rastu. Podľa sčítania ľudu v roku 2011, počet obyvateľov obce predstavoval 160, počet obyvateľov v roku 2014 stúpol na počet 176, čo je prírastok +16.

Počet obyvateľov k 1.januáru 2015 predstavuje 176 obyvateľov

3.1.1. Vývoj počtu obyvateľov

Na základe získaných údajov možno konštatovať, že za posledných 15 rokov počet obyvateľov obce rastie. V roku 2001 bol počet obyvateľov 125, v roku 2011 mala obec 160 obyvateľov a aktuálne žije v obci 176 obyvateľov.

2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
125	141	139	156	155	158	153	153	151	159	160	168	173	176

Počet obyvateľov za posledných 5 rokov vzrástol až o 17 a je predpoklad ďalšieho rastu.

3.1.2. Veková štruktúra podľa pohlavia)

Rok	2010	2011	2012	2013	2014
Počet obyvateľov spolu	159	160	168	173	176
Z toho ženy spolu	81	83	87	91	93
Ženy 15-64 r.	56	57	59	63	64
Z toho muži spolu	78	77	81	82	83
Muži 15-64 r.	61	60	60	60	61

V sledovanom období prevahu podľa pohlavia majú v obci ženy (52-53 %). S nárastom počtu obyvateľov obce narastá postupne aj percentuálne zastúpenie žien , pričom najvyšší rozdiel bol v roku 2014 , kedy bol podiel žien na celkovom počte obyvateľov 52.

Obyvateľstvo podľa veku a pohlavia

kategória	muži	ženy	spolu	rozdiel (M-Ž)
0 - 4	4	6	10	-2
5 - 9	4	5	9	-1
10 - 14	3	3	6	0
15 - 19	4	4	8	0
20 - 24	4	7	11	-3
25 - 29	6	6	12	0
30 - 34	10	7	17	3
35 - 39	5	6	11	-1
40 - 44	8	6	14	2
45 - 49	7	5	12	2
50 - 54	4	7	11	-3
55 - 59	8	7	15	1
60 - 64	3	1	4	2
65 - 69	1	6	7	-5
70 - 74	3	2	5	1
75 - 79	1	1	2	0
80 - 84	1	2	3	-1
85+	1	1	2	0
spolu	77	82	159	-8

Zdroj: ŠÚ,(SDBO 2011)

Podľa údajov SODB 2011 v obci HORNÝ KALNÍK je až 69,8 % obyvateľov vo veku 15-59 rokov. V poproduktívnom veku obec vykazuje menej obyvateľov ako v predproduktívnom v pomere 22:25, čo je pre budúcnosť rozvoja obce veľmi významný ukazovateľ.

3.2. Prírodný prírastok a migrácia obyvateľstva

Prírodný prírastok ako aj migrácia obyvateľstva sú odrazom ekonomickej situácie obyvateľstva v obci. Z nasledovného prehľadu vidieť, že od roku 2013 je klesá prírastok obyvateľov rastúci trend. V obci sa viac obyvateľov prihlásilo na trvalý pobyt ako sa narodilo detí, naopak počet zomrelých a odhlásených v sledovanom období je nízky. Odrazom ekonomickej situácie obyvateľstva v obci je aj jeho prírodný prírastok. Nárast je spôsobený vytvorením priestoru pre novú IBV.

Rok	narodení	zomrelí	prihlásení	odhlásení	Prírastok/úbytok + / -
2010	3	0	6	1	8
2011	2	1	1	0	2
2012	4	1	6	1	8
2013	1	0	5	1	5
2014	1	0	2	0	3

3.3. Národnostné zloženie

Národnosťou sa rozumie príslušnosť osoby k národu, národnostnej menšine alebo etnickej skupine. Pre určenie národnosti nie je rozhodujúca materinská reč, ani reč, ktorú človek väčšinou používa alebo lepšie ovláda, ale jeho vlastné rozhodnutie o príslušnosti k národu, národnostnej menšine či etnickej skupine.

Podľa údajov štatistiky SODB 2011 je 100 % (159) obyvateľov slovenskej národnosti.

Obyvateľstvo podľa vierovyznania

Obyvatelia obce sa hlásia k evanjelickej cirkvi a.v (61 %), nasleduje rímskokatolícke vierovyznanie, 10 % obyvateľov obce je bez vyznania.

Vierovyznanie	počet	podiel (%)
1.) Rímskokatolícka cirkev	42	26,42
2.) Evanjelická cirkev augsburského vyznania	97	61,00
3.) Gréckokatolícka cirkev	1	0,63
4.) Cirkev adventistov siedmeho dňa	2	1,26
5.) bez vyznania	16	10,06
6.) nezistené	1	0,63

Zdroj: štatistika SODB 2011

4. Životná úroveň

4.1. Bývanie

Úroveň bývania výrazne ovplyvňuje kvalitu života občanov. Súčasná výstavba rodinných domov je dostatočná, čo pozitívne vplýva na prirodzenú reprodukciu populácie. O individuálnu bytovú výstavbu v obci je záujem, preto bude potrebné riešiť infraštruktúru a perspektívne riešiť rozvoj obce v súlade s ÚPD, ktorú obec zatiaľ spracovanú nemá.

Bývanie je uznané ako základná ľudská potreba, ktorá by mala byť uspokojovaná na úrovni adekvátnej celkovému stupňu sociálno-ekonomického rozvoja spoločnosti.

Údaje o domovom a bytovom fonde boli súčasťou sčítania obyvateľov v roku 2011 v súlade so Zákom č. 165/1998 Z. z. o sčítaní obyvateľov, domov a bytov. V posledných 5 rokoch sa mierne zvýšil počet domov a domácností z dôvodu prebiehajúcej IBV.

	2011	2014
Počet domov spolu	65	69
- trvalo obývané	60	64
Počet bytov spolu	68	72
- z toho v RD	65	67

V obci sa nachádzajú aj bytové domy ale obyvatelia bývajú najmä vo vlastných rodinných domoch alebo spoločne s rodičmi.

5. Ekonomický potenciál

4.2. Ekonomicky aktívne obyvateľstvo

Podľa údajov zo sčítania ľudu v roku 2011 z celkového počtu 160 obyvateľov, ekonomicky aktívnych (EAO) bolo 61, čo je 38,13 %. Väčšina obyvateľov dochádza za prácou mimo obec - 37, čo je 60,7 % ekonomicky aktívnych obyvateľov. Pre obec je významným zamestnávateľom PD Sklabiňa, zamestnáva 13 obyvateľov obce, čo je 21,3 % EAO.

4.3. Nezamestnanosť v obci od roku 2010 – 2014

Evidovaným nezamestnaným je občan, ktorý nie je v pracovnoprávnom, služobnom, členskom pomere, nevykonáva samostatne zárobkovú činnosť, ani sa sústavne nepripravuje na výkon povolania

4.3.1. HORNÝ KALNÍK-počet obyvateľov (evidovaní uchádzači o zamestnanie)

2010	2011	2012	2013	2014	2015
3	3	8	4	6	7

Zdroj: ÚPSVaR

(údaj r. 2015 do 30.6.)

Miera nezamestnanosti v okrese Martin v rokoch 2010 - 2014 bola nižšia ako je celoslovenský priemer. Obec Horný Kalník patrí medzi obce s mierou nezamestnanosti nižšou ako celoslovenský a okresný priemer.

5.2.2. Nezamestnaní - uchádzači o zamestnanie Horný Kalník

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Muži	3	2	3	1	2	4
Ženy	0	1	5	3	4	3

Zdroj: ÚPSVaR

Počet evidovaných nezamestnaných v obci v sledovanom období bol najnižší v roku 2011, s výraznejším nárastom v roku 2012. I. polroku 2015 bol počet nezamestnaných 7, čo je o 1 menej ako bolo v roku 2012.

5.2.3. Prehľad nezamestnaných podľa doby evidencie

Rok 2014

Doba evidencie	Do 3 mesiacov	4-6 mesiacov	7-9 mesiacov	10-12 mesiacov	13-24 mesiacov	Nad 24 mesiacov
Horný Kalník	0	1	1	1	0	3

Zdroj: ÚPSVaR

Z tabuľky vidieť, že 50 % nezamestnaných sú v kategórii dlhodobo nezamestnaných nad 24 mesiacov.

5.2.4. Prehľad nezamestnaných podľa veku

Rok 2014

	spolu	19 r.	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	>60
Horný Kalník	6	0	1	2	0	0	0	0	0	3	0

Zdroj: ÚPSVaR

Podľa veku najviac nezamestnaných je vo veku 55 - 59 rokov (50 %).

5.2.5. Prehľad nezamestnaných podľa stupňa dosiahnutého vzdelania

Rok 2014

	Vzdel. spolu	základné	vyučení	SOU US	SOS s mat.	Vyššie-bakal.
Horný Kalník	6	0	0	2	3	1

Zdroj: ÚPSVaR

Najviac nezamestnaných je v kategórii SOS s mat. – 50 %

5.3. Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva má pre rozvoj obce význam. Blízkosť okresného mesta však eliminuje nedostatok pracovných príležitostí v obci . Prevažná časť ekonomicky aktívneho obyvateľstva dochádza a bude dochádzať za prácou do okresného mesta Martin a to aj s ohľadom na ich vzdelanostnú štruktúru (až 9,7 % obyvateľov má vysokoškolské vzdelanie a 32,08 % úplne stredné odborné vzdelanie s maturitou).

Na základe výsledkov posledného sčítania obyvateľstva k 31.12.2011 bola vzdelanostná štruktúra obyvateľstva obce Horný Kalník nasledovná:

	vzdelanie	počet	podiel (%)
1.)	základné	11	6,92
2.)	učňovské (bez maturity)	33	20,75
3.)	stredné odborné (bez maturity)	14	8,80
4.)	úplné stredné učňovské (s maturitou)	4	2,52
5.)	úplné stredné odborné (s maturitou)	51	32,08
6.)	úplné stredné všeobecné	2	1,26
7.)	vyššie odborné vzdelanie	2	1,26
8.)	vysokoškolské bakalárske	3	1,89
9.)	vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	14	8,80
10.)	bez školského vzdelania	25	15,72

5.4.Podnikateľská sféra

Počet podnikateľov : 21

Počet SHR : 0

Počet podnikov : 0

Väčšina ekonomicky aktívneho obyvateľstva odchádza za zamestnaním mimo obce. Podnikatelia - fyzické osoby sú samozamestnávateľia, podnikateľskú činnosť vykonávajú mimo obce (17 SZČO, 4 s.r.o. – zdroj www.všetkyfirmy.sk).

Na území obce aktívne podniká PD Sklabiňa . Hospodársky dvor v Hornom Kalníku je zameraný na rastlinnú výrobu a vytvára v obci pracovné miesta.

5.5.Hospodárenie obce

Hospodárenie obce je stabilné. Pri svojej činnosti nevytvára a nehromadí dlhodobé záväzky, vyvíja aktivity, ktoré zabezpečujú splatenie všetkých pohľadávok voči obci. Usiluje o to, aby bol majetok zhodnocovaný a využívaný v prospech obyvateľstva.

Finančné hospodárenie obce sa riadi schváleným rozpočtom na príslušný kalendárny rok. Rozpočet sa vnútorne člení na bežný a kapitálový rozpočet príjmov a výdavkov.

Dlhodobý majetok obce je od roku 2005 stabilný, predstavujú ho najmä budovy a ostatný dlhodobý finančný majetok. Obežný finančný majetok tvoria bežné účty, takže peniaze sú vysoko likvidované.

Jedným z najdôležitejších ukazovateľov pri hodnotení verejných výdavkov je úverová zadlženosť. Obec Horný Kalník nevykazuje za celé hodnotené obdobie žiadnu a teda ani žiaden vplyv cudzieho kapitálu na financovaní potrieb obce.

5.5.1. Štruktúra majetku (údaje v EUR)

	2012	2013	2014
Neobežný majetok	42 094	38 632,20	35 170,20
Dlhodobý nehmotný majetok	0	0	0
Dlhodobý hmotný majetok	23 472	20 010,41	16 548,41
Dlhodobý finančný majetok	18 622	18 621,79	18 621,79
Obežný majetok	25 615	29 894,51	33 075,97
Zásoby	0	0	0
Pohľadávky	0	0	0
Finančný majetok	25 615	29 894,51	33 075,97
AKTÍVA SPOLU	67 888	68 637,91	68 288,50

PASÍVA

	2012	2013	2014
Vlastné zdroje	66 292	66 955,36	65 620,88
Fondy	6 969	7 422,39	8 086,17
Majetkové fondy			
Finančné fondy			
Výsledok hospodárenia	59 322	59 532,97	57 534,71
Cudzíe zdroje			
Rezervy	94	107,96	0
Dlhodobé záväzky	89	134,47	181,59
Krátkodobé záväzky	1 413	1 440,09	2 486,03
PASÍVA SPOLU	67 888	68 637,91	68 288,50

Zdroj: MF SR, Register účtovných závierok

Analýzy príjmov a výdavkov

Príjmová časť rozpočtu obce je tvorená z príjmov bežných, kapitálových a finančných operácií. Bežné príjmy sa delia na daňové a nedaňové. Kapitálové príjmy tvoria príjmy z predaja majetku – pozemkov a budov. Do finančných operácií patria prevody z jednotlivých fondov a prijaté úvery.

Daňové príjmy sú tvorené podielom na daniach v správe štátu a daňami v správe obce.

Bežné príjmy sa delia na daňové a nedaňové.

Kapitálové príjmy sa tvoria predajom majetku.

Do finančných operácií patria prevody z jednotlivých fondov a prijatých úverov. Na základe uvedeného prehľadu príjmov možno konštatovať, že dlhodobo rozhodujúcim podielom na tvorbe príjmov sú podiely výnosov daní FO a transfer na prenesený výkon štátnej správy (takmer 85%). Druhým významným zdrojom je daň z nehnuteľností a ostatné miestne dane (za psa, odpady, verejne priestranstvo).

Daň za odpady je určená v dolnej polovici výšky, ktorú umožňuje zákon č. 223/01 Z. z., čo však postačuje na vykrytie všetkých nákladov.

Čerpanie výdavkov je úmerné dosahovaním v príjmovej časti.

Z prehľadu vidieť, že sú nedostatočné prídeľy z výnosov daní, najviac je priestor na vytvorenie vlastných príjmov, možno malá rezerva sa vytvorí prerozdelením prostriedkov na výdavky verejnoprospešných prác (kosenie, čistenie).

Výnos z daní FO vôbec nepostačuje na reprodukciu majetku a vôbec neposkytuje možnosti investovať z vlastných prostriedkov do nových rozvojových programov. Prostriedky nepostačujú ani na výkupy pozemkov, ktoré sú v porovnaní s okolitými štátmi ešte aj dedičstvami rozdrobené a teda niekoľkonásobne náročnejšie pri vysporiadavaní.

Nárast výdavkov na verejnú správu je spôsobený postupným presunom kompetencií zo štátu na obce. Jediný spôsob úspory výdavkov je v riešení spoločných úradov prípadne v zlučovaní obce.

V nasledujúcich tabuľkách je **vyčíslené podrobné hospodárenie obce** (údaje získané z OÚ Horný Kalník)

Štruktúra príjmov (EUR)

	2012	2013	2014
Celkové príjmy	27345,55	28464,59	31955,56
Bežné príjmy	26754,07	28136,86	31363,81
Kapitálové príjmy	593,38	327,73	591,75

Plnenie rozpočtových výdavkov (EUR)

Výdavky	2012	2013	2014
Plnenie bežného rozpočtu	25445	23100	25725
Schválený upravený rozpočet	25445	23100	25725
Skutočnosť	23707,82	24135,50	28774,10
Plnenie kapitálového rozpočtu	x	x	x
Schválený upravený rozpočet	x	x	x
Skutočnosť	x	x	x

Čerpanie výdavkov je úmerné dosahovaním v príjmovej časti.

Z prehľadu vidieť, že sú nedostatočné prídeľy z výnosov daní, najviac je priestor na vytvorenie vlastných príjmov, možno malá rezerva sa vytvorí prerozdelením prostriedkov na výdavky verejnoprospešných prác (kosenie, čistenie).

Výnos z daní FO vôbec nepostačuje na reprodukciu majetku a vôbec neposkytuje možnosti investovať z vlastných prostriedkov do nových rozvojových programov. Prostriedky nepostačujú ani na výkupy pozemkov, ktoré sú v porovnaní s okolitými štátmi ešte aj dedičstvami rozdrobené a teda niekoľkonásobne náročnejšie pri vysporiadavaní.

Nárast výdavkov na verejnú správu je spôsobený postupným presunom kompetencií zo štátu na obce. Jediný spôsob úspory výdavkov je v riešení spoločných úradov prípadne v zlučovaní obce.

6. Technická infraštruktúra

6.1. Dopravná infraštruktúra

Základným predpokladom rozvoja každého regiónu je jeho dostupnosť. Rozvoj dopravnej infraštruktúry ovplyvňuje jednak hospodársky rozvoj regiónu, ale aj spôsob života a životnú úroveň jeho obyvateľov. Preto je dôležité vychádzať zo súvislostí usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry. V rámci neho patrí obec Horný Kalník do žilinsko-martinského ťažiska osídlenia ako aglomerácie s najväčším predpokladom zabezpečenia kvartérnych aktivít najvyššieho celoštátneho a medzinárodného významu.

Na nadradený cestný dopravný systém je obec napojená prostredníctvom štátnej cesty III. triedy. Existujúce analýzy Slovenskej správy ciest konštatujú u ciest I. a II. triedy nevyhovujúci stavebný stav u 10-20% vozoviek. Tento alarmujúci stav je spôsobený oneskorením cyklickej obnovy vozoviek.

Cesty v obci si vyžadujú realizovať postupnú komplexnú rekonštrukciu položením nových uzatváracích asfaltových vrstiev (kobercov).

Veľmi dobre je vyznačená cyklotrasa Martin – Jasenská dolina.

Obec spravuje 1 km obecných komunikácií. V majetku obce je aj jeden cestný most v havarijnom stave.

Obec nemá železničné komunikácie. Vzhľadom na svoju polohu je dopravná dostupnosť obce v rámci regiónu dobrá.

V obci nie sú vybudované chodníky pre chodcov a v zlom technickom stave sú aj odvodňovacie rigoly.

Železničné spojenie zabezpečuje železničný uzol Martin, najbližšia stanica je od obce vzdialená 3 km (Martin).

Z hľadiska zónovania patrí do priestoru Severozápadné Slovensko a dopravno-gravitačné centrum Žilina/Martin.

Spojenie obce s okolitými obcami a mestom Martin zabezpečuje prímestská hromadná doprava. Prímestskú hromadnú dopravu zabezpečuje SAD Žilina, a.s., prevádzka Martin. Medzinárodné autobusové linky prechádzajú mestom Martin, kde je spojenie dostatočné prímestskou hromadnou dopravou.

Letecké spojenie je možné z letiska Bratislava (250 km), Žilina (45 km), Poprad (125 km).

6.2. Inžinierske siete

6.2.1. Elektrická sieť

Obec je zásobovaná elektrickou energiou prostredníctvom podniku Stredoslovenská energetika, a.s. elektrickou energiou z transformovarne Dražkovce. Elektrifikácia obce bola urobená už v roku 1936.

Vzhľadom na vzrastajúci dopyt po elektrickej energii možno konštatovať, že dnešné rozvody nie sú postačujúce a bude potrebné ich posilniť a rozšíriť. Problémom sú aj zastaralé, poruchové trafostanice. V niektorých častiach obce sú siete vysokého napätia vedené v zónach, ktoré sú v pripravovanom SÚP plánované na rozširovanie zón bytovej výstavby a rekreácie a bude potrebné zo strany SSE riešiť ich prekládkou.

Rozvod verejného osvetlenia je zavedený. Vzhľadom na technický stav je potrebné uvažovať s rekonštrukciou s úspornými svietidlami.

Obecný rozhlas je funkčný, nevyžaduje rekonštrukciu. Zatiaľ vyhovuje požiadavkám.

6.2.2. Kanalizácia

V obci HORNÝ KALNÍK nie je vybudovaná kanalizačná sieť. Vzhľadom na zvýšené požiadavky na ochranu životného prostredia je potrebné zabezpečiť vybudovanie splaškovej kanalizácie (zatiaľ nie je vypracovaná ani projektová dokumentácia).

6.2.3. Vodovodná sieť

Podľa zákona o Obecnom zriadení č. 36/1990 Z. z. je obec povinná zabezpečiť zásobovanie pitnou vodou a rovnako zodpovedá za odvádzanie odpadových vôd, ktoré vzniknú na území obce. V súčasnosti kompetencie obec rieši cez podnik Turčianska vodárenská spoločnosť, a.s. Martin. Pitná voda v okrese Martin má dlhoročne nezávadnú a dobrú kvalitu. Voda z povrchových tokov nie je v okrese využívaná na pitné účely.

Obec má vybudovaný rozvod pitnej vody od roku 1971, vyžaduje si pravidelnú údržbu a obnovu.

6.2.4. Telekomunikačná sieť

Obec je napojená na digitálnu telefónnu ústredňu, ktorá patrí do UTO Martin. Ústredňa je pripojená na hlavnú - riadiacu digitálnu ústredňu v Martine prostredníctvom optického kábla. V súčasnosti je možnosť pripojenia vysokorýchlostného prenosu dát.

Pošta sa nachádza v obci Dražkovce a služby poskytuje aj pre obec Horný Kalník.

Mobilní operátori: územie je pokryté signálom mobilných operátorov Orange, T-Mobile, O2 prostredníctvom vysielateľov umiestnených v katastri obce

6.2.5. Zásobovanie teplom

Obec nie je plynofikovaná. Väčšina domácností je vybavená plynovými sporákmi na propán-bután, veľkými a malými fľašami. Ostatní vykujú elektrickou energiou a pevným palivom. Obecné budovy sú zásobované teplom prostredníctvom el. energie. Predpokladá sa nárast využitia solárnej energie a iných alternatívnych zdrojov energie.

6.2.6. Internet

Pokrytie internetom zabezpečujú zatiaľ firma GAYA, T-COM, SLOVANET formou drôtového a bezdrôtového pripojenia.

7. *Občianska infraštruktúra a vybavenosť*

7.1. *Infraštruktúra vzdelávania*

Obec HORNÝ KALNÍK bola vždy malou obcou a nikdy nemala vlastné školské zariadenie. Obec je súčasťou školského obvodu Dražkovce ZŠ (1.–4. ročník) a MŠ sa nachádza v obci Dražkovce.

Školské zariadenia pre deti, ktoré vyžadujú osobitný prístup sa nachádza v Martine.

Stredné odborné školy a gymnáziá sú v Martine, Turčianskych Tepliciach, Turanoch, Sučanoch a vo Vrútkach. Nadregionálny význam má martinská Jesseniova lekárska fakulta Univerzity Komenského v Martine. Celoslovenský význam má Žilinská univerzita v Žiline. Mimoškolské zariadenia, centrá pre využitie voľného času detí, mládeže a seniorov sa v obci nenachádzajú, ale vzhľadom na vekovú štruktúru by bolo potrebné o takom zariadení uvažovať.

7.2.Sociálna infraštruktúra

Obec patrí do regiónu, kde sa musia riešiť nepostačujúce kapacity zariadení sociálnej starostlivosti a zaostalosť priestorovej vybavenosti. Na území obce nie je zriadené žiadne zariadenie pre poskytovanie sociálnych služieb.

Obec zatiaľ nezabezpečuje opatrovateľskú starostlivosť z dôvodu nezájmu obyvateľov. Túto oblasť bude potrebné riešiť v spolupráci so susednými obcami.

7.3.Zdravotná infraštruktúra

Obec patrí do obvodu v Martine. Ordinuje všeobecný lekár i pediater. Pohotovostnú službu zabezpečuje LSPP v Martine pre dospelých a deti, ako i zubná pohotovosť.

Zdravotnícku starostlivosť pre občanov obce zabezpečujú nasledovné zdravotnícke zariadenia :

- Univerzitná nemocnica Martin (plní funkciu aj okresnej a mestskej nemocnice)
- Lekárska služba prvej pomoci a Záchraná zdravotná služba
- Polikliniky v Martine
- Ambulancie neštátnych všeobecných, odborných lekárov a pediatrov
- Detské sanatórium (v správe ŽSK) pre deti s respiračnými, pohybovými a neurologickými chorobami

7.4.Kultúrny potenciál

Obec má kultúrny dom vybudovaný v roku 1974 . Čiastočná rekonštrukcia budovy sa uskutočnila v roku 2004, kedy bola vybudovaná nadstavba strechy. Budova vyžaduje rekonštrukciu hlavne z hľadiska energetických úspor a skvalitnenia funkčnosti objektu. Okrem toho v obci je zriadená obecná knižnica, ktorá je umiestnená v objekte obecného úradu (s počtom knižných jednotiek).

7.4.1. Kultúrne pamiatky

V chotári obce sa nenachádzajú žiadne evidované kultúrne pamiatky.

7.4.2. Podujatia

Súčasný kultúrny život v obci riadi komisia kultúry pri Obecnom zastupiteľstve.

Okrem toho ožívujú folklórne tradície v obci organizovaním podujatí – stávanie mája, váľanie mája, dožinky, fašiangy, vianočné zvyky, cyklistické preteky, deň rodiny, posedenie s dôchodcami

7.4.3. Cirkevný život

Podľa sčítania obyvateľstva z roku 2011 bolo v obci 97 obyvateľov evanjelického augsburgskeho vierovyznania, čo predstavuje 61,01 % obyvateľov. Patria do farnosti Turčianske Jaseno. Druhou najpočetnejšou skupinou sú tí, ktorí sa hlásia k rímsko-katolíckemu vierovyznaniu (26,42 %) - patria do farnosti Dražkovce

Bez vyznania je 10,6 % obyvateľov obce. V obci sa nenachádzajú žiadne cirkevné budovy.

13.4.4. Spolková činnosť

Obec Horný Kalník nemá bohatú spolkovú činnosť. (dobrovoľný hasičský zbor, klub dôchodcov)

Spoločenskou organizáciou s najdlhšou tradíciou je Dobrovoľný hasičský zbor, Členovia zboru sa zúčastňujú brigád pri zveľad'ovaní obce, organizujú kultúrno-spoločenské a športové podujatia.

7.4.5. Športová infraštruktúra a cestovný ruch

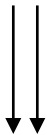
Obec HORNÝ KALNÍK a okolie ponúka podmienky na rekreačný šport, turistiku, agroturistiku. Obec sa v posledných rokoch zmenila na „chalupársku obec“. Vedú ňou značené cykloturistické trasy. V obci nie je dostatočne vybudovaná infraštruktúra pre šport. Nachádza sa trávne ihrisko , detské ihrisko, ktoré je potrebné rozšíriť, aby sa zvýšila možnosť športovania pre obyvateľov obce.

8. *Postup spracovania Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja
obec HORNÝ KALNÍK*

AUDIT ZDROJOV

Názory občanov, MVO
a spoločenských
organizácií v obci

- makroekonomická analýza
- sociálnoekonomická analýza

SWOT
analýza

PHSR ŽSK +
partnerská zmluva

PHSR 2007 - 2013
- zhodnotenie

Analýza
prostredia

KEÚČOVÉ DISPARITY a FAKTORY ROZVOJA

VÍZIA

Strategický
cieľ 1

Strategický
cieľ 2

Strategický
cieľ 3

Špecifický cieľ I.

Špecifický cieľ II.

Špecifický cieľ II.

Opatrenia

Opatrenia

Opatrenia

Aktivita

Aktivita

Aktivita

8.1. Opis rozvojovej stratégie

Zákonom č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky je definovaný prechod určitých kompetencií (čl.1 par. 2) do pôsobnosti obce. Jednou z rozhodujúcich strategických oblastí je regionálny rozvoj a v rámci neho prechádza do pôsobnosti obce :

- vykonávanie stratégie regionálneho rozvoja
- vypracúvanie programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja
- koordinovanie spolupráce právnických osôb pri vypracúvaní programov rozvoja obcí

Snahou regionálnej politiky je ovplyvňovanie a koordináciu hospodárskych procesov, ovplyvňuje rozvoj veľkých územných celkov v rámci krajiny.

V rámci regiónov obce vykonávajú vlastnú politiku rozvoja územia s využitím princípov územného regionálneho marketingu. Vypracovaním PHSR plní obec jednu zo základných princípov regionálnej politiky – princíp programovania.

Vyššie uvedené kompetencie sú v podmienkach malých obcí, u ktorých je problémom nedostatok financií na investície a nízko rozvinuté hospodárstvo, možnosťou ako zabezpečiť trvaloudržateľný rozvoj obce pri využití miestnych zdrojov, ako skvalitniť infraštruktúru obce, ako vytvoriť podmienky pre podnikateľské aktivity a s tým spojený nárast pracovných príležitostí, ale najmä ako neustále skvalitňovať život jej obyvateľov.

Cieľom programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce bolo sformulovať predstavy o smerovaní obce tak, aby boli v súlade s očakávaniami jej obyvateľov, aby vyjadrovali ich ekonomické a sociálne záujmy.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je strednodobý strategický dokument na obdobie, ktoré pokrýva programové obdobie EÚ s výhľadom do roku 2025.

Program je v súlade so strategickými cieľmi štátu a vyššieho územného celku.

Rešpektuje záujmy ochrany historického a kultúrneho dedičstva, ochrany prírody.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Horný Kalník nadväzuje na Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja.

Súčasne je vypracovaný v súlade s Partnerskou dohodou 2014 - 2020.

Obec Horný Kalník patrí medzi malé obce do 500 obyvateľov. Priority rozvoja obce budú realizované predovšetkým prostredníctvom Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2020.

PHSR je otvorený dokument, ktorý bude podľa potreby aktualizovaný tak, aby sa dosahovali jeho ciele, aby obyvatelia obce mohli byť s kvalitou života v obci spokojní.

PHSR obce Horný Kalník prispeje k zvýšeniu absorpčnej kapacity regiónu, t.j. k schopnosti regiónu čerpať prostriedky z fondov EÚ a iných podporných mechanizmov pre rozvoj.

8.2. Zabezpečenie a realizácia

8.2.1. Organizačné zabezpečenie

Pri strategickom plánovaní rozhodujúcu úlohu zohrala spolupráca starostu obce, poslancov Obecného zastupiteľstva a spracovateľ'a zúčastnených na tvorbe PHSR obce.

Proces realizácie a implementácie bude zabezpečovať Obecné zastupiteľstvo, taktiež aj jeho aktualizáciu.

Implementácia jednotlivých projektov vyžaduje, aby boli ich vedením poverené osoby, vzhľadom na veľkosť obce odporúčame externých projektových manažérov. Obec nemá už skúsenosti v manažovaní väčších projektov.

Doteraz realizované projekty boli v spolupráci zástupcov Obecného úradu s občanmi obce a dodávateľskými partnermi.

8.2.2. Finančné zabezpečenie

Regionálny rozvoj v obci možno zabezpečiť prostredníctvom financií z nasledovných zdrojov:

- štátny rozpočet
- štátne fondy
- rozpočet samosprávneho kraja
- rozpočet obce
- sponzorské príspevky a dary
- úvery z bánk
- úvery a príspevky medzinárodných organizácií

Doplňkovým zdrojom sú finančné prostriedky zo štrukturálnej pomoci EÚ. Tieto sú podľa pravidiel EÚ určené regiónom a oblastiam vykazujúcim nízku úroveň hospodárskeho rozvoja. Zdroje u rozpočtu EÚ je možné získať len v prípade, že obec preukáže schopnosť spolufinancovať rozvojové projekty z vlastných zdrojov, prípadne zo zdrojov súkromných investorov. Rovnaké pravidlo platí aj pre získanie finančných zdrojov zo štátneho rozpočtu.

9. SWOT analýza

<p>Silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • vybudované cyklotrasy • dobrá geografická poloha • dobrá dostupnosť prímestskej dopravy a dopravy vôbec • zachované prírodné prostredie • kvalitné a zdravé životné prostredie • zdroje kvalitnej pitnej vody • verejná vodovodná sieť • separácia odpadu • detské ihrisko • vybudovaná telekomunikačná infraštruktúra (telefón, internet) • Dobrovoľný hasičský zbor • vysoké percento ekonomicky aktívneho ho obyvateľstva • obec je mimo chráneného územia • priaznivý demografický vývoj 	<p>Slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • zlá kvalita komunikácií v obci • neexistujúce chodníky • nevyhovujúca stará zástavka autobusov • znečisťovanie ovzdušia spaľovaním fosilných palív • nevybudovaná kanalizácia • nevyužívané obnoviteľné zdroje energie • nedostatočne vybudovaný areál detského ihriska, • nevyhovujúci technický stav mosta • neexistuje systém poskytovania sociálnych služieb • nedostatok financií na poskytovanie sociálnych služieb v prípade o ich záujem • schátralé stavby a ich okolie • znečisťovanie potoka • biokoridor na hranici katastra s Dolným Kalníkom
<p>Priležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • cestná sieť v kraji je súčasťou európskeho koridoru • vybudovanie rýchlostnej komunikácie (sever – juh) • podpora využívania slnečnej energie, rozvoj využívania obnoviteľných a alternatívnych zdrojov energie • poľnohospodárska výroba ekologickým spôsobom • podpora internetizácie a informatizácie spoločnosti • možnosti využitia fondov EÚ na obnovu a rekonštrukciu objektov občianskej vybavenosti a služieb • rozvoj využitia alternatívnych zdrojov energie • upevňovanie a budovanie partnerských vzťahov v zahraničí 	<p>Ohrozenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • nesprávne nastavený systém financovania samospráva s negatívnym dopadom na rekonštrukciu komunikácií • globálne a klimatické zmeny • konflikt enviromentálnych a ekonomických záujmov • cena energií • nevyhovujúci finančný rámec na budovanie a rekonštrukciu objektov občianskej vybavenosti • klesajúci záujem o športovanie a voľnočasové aktivity • chýbajúca legislatíva pre podporu mikroregionálnych združení • nepriaznivá (demotivujúca) legislatíva pre začínajúcich podnikateľov • nedostatok financií
<ul style="list-style-type: none"> • posilnenie spolupráce v rámci mikroregiónu Veľká Fatra a MAS Turiec • efektívne využitie penetrácie internetu • podpora a realizácia podnikateľských zámerov • podpora vzniku obecných firiem • prenos kompetencií do pôsobnosti obcí pri realizácii komunitných sociálnych služieb • zvyšujúce sa požiadavky na zdravé životné prostredie (hospodárenie na pôde a v lesoch) 	<ul style="list-style-type: none"> • nekonceptnosť rozvoja sociálnych služieb • nesúlady legislatívnych noriem v oblasti ochrany prírody a krajiny • klimatické zmeny a zhoršujúce sa ŽP

10. Kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja

10.1. Kľúčové disparity

Z vykonanej SWOT analýzy boli definované hlavné problémy obce:

- * **zvyšujúca sa dopravná zaťaženosť komunikácií v katastrálnom území, zlý technický stav a nedostatočná kvalita z hľadiska bezpečnosti (značenie, chodníky, šírka komunikácie)**

identifikátor: zaťaženosť komunikácií
objem investícií na rekonštrukciu a údržbu komunikácií

- * **neexistujúca kanalizácia**

identifikátor: %-podiel objektov pripojených na kanalizáciu

- * **zlý technický stav existujúcej infraštruktúry pre šport a voľno-časové aktivity**

identifikátor: počet skolaudovaných objektov
výška investícií do infraštruktúry

- * **Kultúrny dom vyžadujúci rekonštrukciu pre rozšírenie priestorov na spoločnú činnosť a vysoká energetická náročnosť na vykurovanie budovy**

Identifikátor : výška investície a % energetickej úspory

- * **havarijný stav mosta**

Identifikátor : výška investície

10.2.Faktory rozvoja

Z vykonanej SWOT analýzy boli identifikované faktory rozvoja obce:

- **efektívne využívať zdroje pre rozvoj obce**

identifikátor : počet úspešných projektov podporených zo štrukturálnych fondov a grantových programov MVO a VÚC

- **využiť predpoklady pre rozvoj cestovného ruchu**

identifikátor: počet návštevníkov

- počet zariadení pre využitie voľného času
- km náučných chodníkov, cyklotrás

- **využiť dobrú geografickú polohu obce – prímestské centrum**

identifikátor: počet a štruktúra návštevníkov

- **zlepšiť technickú infraštruktúru a zvýšiť príťažlivosť obce**

identifikátor: km zrekonštruovaných ciest

- počet objektov drobnej architektúry
- výška investície na rekonštrukcie budovy OÚ

- **zvýšiť bezpečnosť obyvateľov rekonštrukciou mosta**

identifikátor: výška investície

- **zvyšovať environmentálne povedomie občanov**

identifikátor: počet domácností zapojených do separovaného zberu odpadov
počet informačných podujatí o spracovaní odpadov

➤ ***využít všechny podporné mechanizmy pre informatizáciu***

identifikátor: počet domácností pripojených na internet
počet pripojení cez vysokorychlostnú linku

➤ ***zachovať kultúrne a historické dedičstvo prostredníctvom klubovej činnosti a občianskych aktivít***

identifikátor: počet podujatí
počet občanov zapojených do klubovej činnosti

➤ ***podporovať rozvoj individuálnej bytovej výstavby***

identifikátor: počet skolaudovaných objektov

STRATEGICKÁ ČASŤ

STRATEGICKÁ VÍZIA

Obec HORNÝ KALNÍK bude rozvíjajúcou sa obcou s kvalitným životom jej obyvateľov, ktorá sa stane významným prímestským centrom regiónu TURIEC

STRATEGICKÉ CIELE

STRATEGICKÝ CIEĽ 1

Zabezpečiť vysokú kvalitu života pre všetkých obyvateľov obce, so zameraním na zdravé životné prostredie

STRATEGICKÝ CIEĽ 2

Vytvoriť podmienky pre aktivizáciu miestneho obyvateľstva pri zachovávaní tradícií a zhodnocovaní miestneho potenciálu

STRATEGICKÝ CIEĽ 3

Využiť prírodné, kultúrne a historické dedičstvo na rozvoj vidieckeho cestovného ruchu

Strategický cieľ 1:

Zabezpečiť vysokú kvalitu života pre všetkých obyvateľov obce, so zameraním na zdravé životné prostredie, bezpečnosť a ekonomický rast

Špecifický cieľ 1.1.

Zabezpečiť vysokú kvalitu života pre všetkých obyvateľov obce, so zameraním na zdravé životné prostredie, bezpečnosť a ekonomický rast

Opatrenia 1.1.1.

Rekonštrukcia technickej infraštruktúry za účelom zvýšenia bezpečnosti

A I/1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií

A I/2 Rekonštrukcia zastávky autobusov

A I/3 Rekonštrukcia mosta

A I/4 Rekonštrukcia verejného osvetlenia

Opatrenia 1.1.2

Odkanalizovanie obce

A I/6 Vybudovanie kanalizácie a napojenie na ČOV

A I/7 Rekonštrukcia odvodňovacích kanálov

Opatrenia 1.1.3.

Podpora rozvoja IBV v obci

A I/8 Dobudovanie inžinierskych sietí

Špecifický cieľ 1.2.

Revitalizáciou verejných priestranstiev v obci zlepšiť a zatriktívniť jej vzhľad

Opatrenie 1.2.1.

Vybudovanie centrálnej časti obce

A I/9 Revitalizácia verejných priestranstiev s prvkami drobnej architektúry

Opatrenie 1.2.2.

Dobudovanie areálu cintorína

A I/9 Revitalizácia zelene

A I/10 Výstavba Domu smútku

Špecifický cieľ 1.3.

Podporovať prispôsobovanie sa zmenám klímy a zlepšovať životné prostredie

Opatrenie 1.3.1

Zvyšovanie energetickej efektívnosti verejných budov

A I/11 Rekonštrukcia budovy Kultúrneho domu

Opatrenie 1.3.2.

Realizácia opatrení na ochranu a propagáciu životného prostredia v obci

A I/12 Rekultivácia plôch verejnej zelene

Opatrenie 1.3.4.

Realizácia preventívnych opatrení na zníženie rizika povodní, požiarov a iných rizík

A I/13 Rekonštrukcia a dobudovanie dažďovej kanalizácie (rigolov a odvodňovacích kanálov)

Strategický cieľ 2:

Vytvoriť podmienky pre aktivizáciu miestneho obyvateľstva pri zachovávaní tradícií a zhodnocovaní miestneho potenciálu

Špecifický cieľ 2.1.

Rozvíjať podmienky pre športovo - rekreačné a kultúrneho vyžitia v obci

Opatrenie 2.1.1.

Vytvorenie priestorov pre voľnočasové aktivity detí a spolkovú činnosť dospelých

A II/1 Rekonštrukcia nevyužitých priestorov Požiarnej zbrojnice

Opatrenie 2.1.2

Rozšíriť a zrekultivovať verejné priestranstvo na areál pre športovo - rekreačné aktivity

A II/2 Rekonštrukcia a rozšírenie detského ihriska

Špecifický cieľ 2.2.

Podporovať spolupracujúce prostredie a hospodársky rozvoj

Opatrenie 2.2.1.

Vytváranie partnerstiev pre projekty

A II/3 Nadviazať spoluprácu so zahraničnými partnermi na úrovni samosprávy

Opatrenie 2.2.2.

Podpora prístupu LEADER

A II/ 4 Aktívne sa podieľať na činnosti verejno-súkromného partnerstva v území, spoločne pripraviť ISRÚ

Opatrenie 2.2.3.

Rozvoj spolupráce subjektov na úrovni obce, regiónu , ako i na národnej a medzinárodnej úrovni

A II/5 Posilňovať spoluprácu prostredníctvom výmeny skúseností a spoločných projektov

Strategický cieľ 3

Využiť prírodné, kultúrne a historické dedičstvo na rozvoj vidieckeho cestovného ruchu
Špecifický cieľ 3.1.

Zabezpečiť vybudovanie a modernizáciu infraštruktúry pre ponuku cestovného ruchu

Opatrenie 3.1.1.

Skvalitnenie a vybudovanie drobnej infraštruktúry CR

A III/1 Vybudovanie náučného chodníka okolo potoku JORDÁN (spojené s enviromentálnou edukáciou), ktorým sa prepoja obce DOLNÝ a HORNÝ KALNÍK

V strategickej časti boli naplánované opatrenia pre všetky definované špecifické ciele. V akčných plánoch boli naplánované projektové zámery do roku 2020 len na opatrenia, ktoré je obec rozhodnutá v tomto období realizovať. V prípade potreby bude vykonaná aktualizácia dokumentu z doplnením ďalších projektových zámerov.

AKČNÝ PLÁN pre strategický cieľ 1.

Názov projektu : **Bezpečné komunikácie pre všetkých**
Cieľ projektu: zlepšiť dopravnú infraštruktúru a bezpečnosť na komunikáciách v obci
Aktivity: 1. Rekonštrukcia miestnych komunikácií
2. Dobudovanie dopravného značenia (zrkadlá)
3. Rekonštrukcia autobusovej zastávky
Realizátor: Obec, partner VÚC Žilina
Indikátory: výška investície
počet m zrekonštruovaných komunikácií
% zvýšenia bezpečnosti pre chodcov
Doba realizácie: 2017-2018
Výška investície: 100.000 €
Financovanie: PRV 2014-2020, opatrenie 7 – Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach, podopatrenie 7.2 – Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie – Investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov.

Realizáciou sa dosiahne splnenie Strategického cieľa 1. špecifického cieľa 1.1. a opatrenia 1.1.1.

.....

Názov projektu : **MOST**
Cieľ projektu: zlepšiť dopravnú infraštruktúru a bezpečnosť na komunikáciách v obci
Aktivity: 1. Rekonštrukcia mosta
Realizátor: Obec
Indikátory: výška investície
Doba realizácie: 2017-2018
Výška investície: 15.000 €
Financovanie: PRV 2014-2020, opatrenie 7 – Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach, podopatrenie 7.2 – Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov

infraštruktúr malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie – Investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov.

Realizáciou sa dosiahne splnenie Strategického cieľa 1. špecifického cieľa 1.1. a opatrenia 1.1.1.

Názov projektu : **Verejné osvetlenie**

Cieľ projektu: zvýšiť bezpečnosť obyvateľov obce a účastníkov dopravy

Aktivity: 1. Rekonštrukcia verejného osvetlenia

Realizátor: Obec

Indikátory: výška investície

Doba realizácie: 2017-2018

Výška investície: 45.000 €

Financovanie: PRV 2014-2020, opatrenie 7 – Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach, podopatrenie 7.2 – Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie – Investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov.

Realizáciou sa dosiahne splnenie Strategického cieľa 1. špecifického cieľa 1.1. a opatrenia 1.1.1.

Názov projektu : **Skvalitnenie infraštruktúry životného prostredia**

Cieľ projektu: zvýšiť bezpečnosť obyvateľov obce realizáciou protipovodňových opatrení

Aktivity: 1. Rekonštrukcia a dobudovanie odvodňovacích kanálov a rigolov

Realizátor: Obec

Indikátory: výška investície

Doba realizácie: 2017-2018

Výška investície: 27.000 €
Financovanie: PRV 2014-2020, opatrenie 7 – Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach, podopatrenie 7.2 – Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie – Investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov.

Realizáciou sa dosiahne splnenie Strategického cieľa 1. špecifického cieľa 1.3. a opatrenia 1.3.4.

.....

Názov projektu: **KULTÚRNY DOM – miesto pre všetkých**
Cieľ projektu: modernizovať obecný majetok a hospodárne ho využiť pre všetkých obyvateľov obce, skvalitniť a zvýšiť záujem obyvateľov o spolkovú činnosť a kultúrno-spoločenský život v obci. Dosiahnuť energetické úspory.
Aktivity: 1.. Rekonštrukcia budovy Kultúrneho domu vrátane činností zabezpečujúcich energetické úspory (zateplenie)
3. Modernizácia interiéru
Realizátor: Obec
Indikátory: výška investície
výška energetickej úspory
Doba realizácie: 2016-2018
Výška investície: 200.000 €
Financovanie: spolufinancovanie z vlastných zdrojov PRV 2014-2020, opatrenie 7 – Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach, podopatrenie 7.4. – Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie – Investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry.

Realizáciou sa dosiahne splnenie Strategického cieľa 1. špecifického cieľa 1.3. a opatrenia 1.3.1.

.....

Názov projektu: **DOM SMÚTKU – dôstojné miesto rozlúčky**

Cieľ projektu:	skvalitnenie infraštruktúry obce
Aktivity:	1.Vybudovanie Domu smútku
Realizátor:	Obec
Indikátory:	výška investície
Doba realizácie:	2017-2019
Výška investície:	100.000 €
Financovanie:	spolufinancovanie z vlastných zdrojov PRV 2014-2020, opatrenie 7 – Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach, podopatrenie 7.4. – Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie – Investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry.

Realizáciou sa dosiahne splnenie Strategického cieľa 1. špecifického cieľa 1.3. a opatrenia 1.3.1.

AKČNÝ PLÁN pre strategický cieľ 2.

Detské ihrisko a rekonštrukciu Požiarnej zbrojnice

AKČNÝ PLÁN pre strategický cieľ 3.

Vybudovanie chodníka okolo Jordánu „Spojka malých zemianskych obcí v Turci „

FINANČNÝ PLÁN

Opatrenie	Aktivita	Rozpočet	Vlastné zdroje	SF EÚ*

Pre ostatné navrhované opatrenia a aktivity budú využité zdroje z grantov, podporných programov a vyhlásených aktuálnych výziev.

Vo finančnom pláne boli naplánované najaktuálnejšie investičné zámery obce.